

Innehållet i veckans Nyhetsbrev

- Regelverket för landsbygdens projektverksamhet antogs
  - *One language - two cultures* – Kompetenscirkeln arrangerar internationell workshop
  - Årsrapport från svenska Leader+
  - Förnybar energi kan ge 20 000 jobb i Finland – arbetsminister Cronberg talade på Österbottens TE-centrals tioårsdag
  - Jarmo Vaitinen ny ordförande för Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp
  - Teaterföreställning inleder diskussions- och idédag om strukturförändringarnas inverkan på finlandssvensk landsbygd
  - Rurala studier inleds nästa vecka vid Åbo Akademi i Vasa
  - Byaråd väddar till Nykarleby om inköp av 140 hektars område
-

REGELVERKET FÖR LANDSBYGDENS PROJEKTVERKSAMHET ANTOGS

Målsättningen med förordningen om stödjande av projektverksamheten på landsbygden, vilken antogs av statsrådet 29.8 och träder i kraft 5.9, är att förbättra och främja landsbygdens näringsliv, de boendes utkomstmöjligheter samt levnadsförhållandena. Stöd kan beviljas för utvecklingsprojekt, utbildningsprojekt samt allmännyttiga investeringar och sökas av fysiska personer och samfund. Författningenslik verksamhet kan genomföras under perioden 2007-2013 inom hela området för landsbygdsprogrammet Fastlandsfinland. Verksamheten vid de lokala Leader-aktionsgrupperna på landsbygden och genomförandet av de lokala planerna garanteras med sysselsättningspenning. En plan förverkligas genom att bevilja stöd för skogsflis och företagsstöd, samt genom att finansiera koordinationsprojekt, där aktionsgruppen samlar mindre projekt inom sin region under ett gemensamt tema. Projektfinansieringen består av offentlig finansiering från EU, staten och kommunerna, samt projektsökandes egen finansiering. Landsbygdsprojekten finansieras ur programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. I programmet har sammanlagt 395,55 miljoner euro i form av EU:s andel och 433,45 miljoner euro i form av nationell finansiering anslagits för landsbygdens regionala och lokala utveckling under programperioden 2007-2013. Förutom projektverksamheten ingår i detta även stödbesluten för företagsverksamhet, samt kostnader för Leader-verksamheten. Uppgifterna är från jord- och skogsbruksministeriets pressmeddelande som kan läsas i sin helhet på deras hemsida under webbadressen http://www.mmm.fi/sv/index/ministeriet/pressmeddelanden/070829_maaseutu.html.

ONE LANGUAGE - TWO CULTURES – KOMPETENSCIRKELN ARRANGERAR INTERNATIONELL WORKSHOP

Projektet Kompetenscirkeln ordnar som slutseminarium en internationell workshop, *One language - two cultures*, i Umeå 12-14.10. På workshopen ägnar man sig åt följande frågor: Förstår vi kulturerna i våra grannländer och hur sker samarbetet när vi arbetar tillsammans i olika lokala projekt? Hur får vi mer erfarenhet och kompetens i att överföra metoder mellan kulturer? Måste vi förstå vår egen kultur för att lyckas i nätverksbildande? Kommer undersökning av kulturella olikheter att bidra till ett bättre interregionalt samarbete på europeisk nivå? Genom workshopen vill man stimulera till en bättre förståelse av den

kulturella omgivningen. Målgruppen är främst människor som arbetar med samarbetsprojekt och kulturella möten inom olika projekt och organisationer. Info, program och anmälan finns på Kompetenscirkelns hemsida under webbadressen http://www.kompetenscirkeln.se/pdf-filer/One_language_two_cultures.pdf. Man kan även kontakta Marie Jonsson i Västerbotten på tel. +46 70 690 0815, e-mailadress marie.jonsson@sv.se eller till Anna-Lena af Hällström i Österbotten på tel. +358 40 579 1313, e-mailadress anna-lenah@ssc.fi.

Projektet Kompetenscirkeln vill genom praktisk tillämpning utveckla och föra över i huvudsak två utvecklingsmetoder från Sverige till Finland och vice versa (Projektutveckling i grupp och Självhjälpsgrupper samt Byaplanering och Föreningskompassen). Man vill utveckla samhörighet genom att sprida och anpassa metoder som Studieförbundet Vuxenskolan och Svenska studiecentralen – var och en på sitt håll – har goda erfarenheter av, avseende lokal utveckling. De erfarenheter som hittills gjorts inom projektet är sammanställda i en handbok, vilken skall utvecklas vidare för att även föra tankar och idéer till andra länder inom EU. Projektet skall även ta del av dessa länders kunskap och erfarenheter.

ÅRSRAPPORT FRÅN SVENSKA LEADER+

Glesbygdverket har utkommit med årsrapporten för svenska Leader+, *Årsrapport 2006 för gemenskapsinitiativet Leader+ i Sverige*. Gemenskapsinitiativet Leader+ utgörs i Sverige av tolv självständiga LAG-grupper, vilka är verksamma inom avgränsade geografiska områden från Hälsingland i norr till Blekinge i söder. Därtill finns det tre grupper i landet som arbetar på ett s.k. Leader-liknande sätt: Stad och land (landsbygdsområde i Umeåregionen), Höga kusten och Mittland med bas i Ånge i Ångermanland (Västernorrland). Grupperna arbetar inom ramen för Mål 1-programmet, men samarbetar även med Leader+. Totalt har det från programstarten för Leader+ år 2001 fram till slutet av år 2006 fattats beslut om 1 110 projekt. Inom interregionala och transnationella samarbetsprojekt togs beslut om 64 projekt under hela programperioden. Länkar till rapporten och för beställning finns under webbadressen <http://www.glesbygdverket.se/site/Default.aspx?id=9272>.

FÖRNYBAR ENERGI KAN GE 20 000 JOBB I FINLAND – ARBETSMINISTER CRONBERG TALADE PÅ ÖSTERBOTTENS TE-CENTRALS TIOÅRS DAG

Arbetsminister Tarja Cronberg talade bl.a. om förnybar energi på Österbottens TE-centrals festseminarium 4.9 i Vasa. Enligt Cronberg kan förnybar energi ge 20 000 jobb i Finland. Hon tror att det är ett sätt att växa för regionens landsbygdsnärings. Landsbygdsprofessor Erland Eklund är däremot inte lika optimistisk, åtminstone inte när det gäller bioenergi. Eklund tror inte att den sysselsättande effekten blir så stor p.g.a. mekanisering, men däremot kan bioenergin ge inkomster till landsbygden. Landsbygdsprofessorn är rädd för att högre vetepreiser inte gynnar bönderna, ifall EU sänker subventionerna när priserna stiger. Men då kan det löna sig att odla biogrödor. Enligt Eklund kan bioenergiboomen bidra till en livskraftig landsbygd, men landsbygden är beroende av billiga transporter. Blir det dyrare att pendla, lider landsbygden. Lokala lösningar kan finnas, där tillgången på biobränslen kan minska oljeberoendet och samtidigt skapa meningsfull sysselsättning, som t.ex. fjärrvärmesystem och lokala system för uppvärmning med biobränslen för exempelvis växthus. Men vid sidan av livsmedel och landsbygdsturism förblir bioenergin ett ben att stå på. Uppgifterna ingick bl.a. i en artikel i dagens upplaga av Vasabladet.

JARMO VAITTINEN NY ORDFÖRANDE FÖR LANDSBYGDSPOLITIKENS SAMARBETSGRUPP

Agronomie- och forstlicentiat Jarmo Vaittinen har utnämnts till ny ordförande för Landsbygdspolitikens samarbetsgrupp (YTR) under tiden 4.9.2007-31.5.2008. Vaittinen, som är kanslichef för jord- och skogsbruksministeriet, har tidigare jobbat som sakkunnig vid

Finlands EU-representation i Bryssel och forskningsdirektör för Sällskapet Pellervos marknadsundersökningsinstitut.

YTR är ett samarbetsorgan, som tillsatts av statsrådet och, som strävar efter att på olika sätt befrämja landsbygdens välfärd. I dess arbete deltar över 500 människor från olika ministerier och andra organisationer. Uppgifterna är från Suomen Kylätoiminta ry – Byaverksamhet i Finland rf:s hemsida på webbadress <http://www.kylatoiminta.fi/fi/maaseutuplus/body0=3338>. YTR:s hemsida (på svenska) finns under webbadressen <http://www.landsbygdspolitik.fi/>.

TEATERFÖRESTÄLLNING INLEDER DISKUSSIONS- OCH IDÉDAG OM STRUKTURFÖRÄNDRINGARNAS INVERKAN PÅ FINLANDSSVENSK LANDSBYGD

Just nu planeras och genomförs de kanske största strukturella förändringarna i vår tid. Vi analyserar förändringen och hur vi skall bemöta den som landsbygdsutvecklare i Svenskfinland. Med anledning av det här ordnar Svensk Byaservice en diskussions- och idédag med rubriken *Förändring – på landsbygden och i Svenskfinland* 15.10 i SFV-salen i Helsingfors för anställda och förtroendevalda från Leader-grupperna, de regionala byaorganisationerna och de folkrörelser som arbetar med landsbygdsutveckling. Dagen inleds med teaterföreställningen *En vacker dag i Abborrlund* (www.abborrlund.fi) med åtföljande diskussion och fortsätter med inlägg och grupparbeten. Riksdagsledamoten och Folktingsordföranden Ulla-Maj Wideroos' ämne är *De finlandssvenska strukturerna inför nya utmaningar*, medan tre aktivister berättar om sina drömmar för landsbygdsutveckling under rubriken *Tre visioner om framtiden*. På Svensk Byaservice hemsida under webbadressen http://byaservice.web.mios.fi/contentlibrary/Byaservice/aktuellt/aktuellt_abborrlund.pdf finns utförligare info och anmälningsuppgifter.

RURALA STUDIER INLEDS NÄSTA VECKA VID ÅBO AKADEMI I VASA

Den 11 september inleds landsbygdsstudier vid Åbo Akademi (ÅA) i Vasa med kursen *Introkurs i landsbygdsstudier* (10 sp). Introduktionskursen och *Metodstudier för landsbygdsutveckling* (5 sp) är obligatoriska och därtill skall studerande avlägga två valbara kurser (2 x 5 sp) – *Turism* samt *Naturresurspolitik och förvaltning*. Studerande kan enligt överenskommelse med professorn i landsbygdsforskning Erland Eklund även välja, att som valbara kurser avlägga någon till temat hörande kurs vid annan enhet. Syftet med det tematiska biämnet i landsbygdsstudier (25 sp) är att studerande efter avlagda kurser skall känna till och förstå ekonomiska och sociala förändringsprocesser på dagens landsbygd (med fokus på Finland och EU), aktuella landsbygdspolitiska mål och program, samt vara bekant med viktiga teoretiska traditioner och central forskning inom forskningsfältet Rural Studies. Studierna sker inom ramen för Öppna universitetet vid Fortbildningscentralen (FC) vid Åbo Akademi i Vasa. Förhandsanmälan är obligatorisk. För info och själva kursanmälan se webbadressen <http://www.abo.fi/fc/opu>. En politiceskandidatexamen (180 sp) kan påbyggas med en magisterexamen (180 sp + 120 sp = 300 sp) med inriktning på rurala studier inom ämnet socialpolitik. Magisterexamen består av 120 sp (biämnens- och övriga studier 40 sp, fördjupade studier 40 sp och magisteravhandling 40 sp). För magisterexamen (ansökningstiden utgick 30.3) och för doktorandstudier (kontinuerlig intagning) sker ansökan hos Samhälls- och vårdvetenskapliga fakulteten (<http://www.vasa.abo.fi/svf/>). ÅA i Vasa är även medlem i universitetsnätverket Rural Studies' tvärvetenskapliga landsbygdsstudier som ett av tio medlemsuniversitet, www.ruralstudies.fi.

Vid Svenska yrkesinstitutet (Syi) kan man avlägga Specialyrkesexamen för utvecklare av landsbygden, vilken består av tre examensdelar: företagsamhet, projektkompetens och verksamhet som utvecklare. Examen, vilken riktar sig till resurspersoner som arbetar i organisationer, föreningar eller företag med anknytning till landsbygd, är avlagd när alla tre examensdelar är godkända. Förberedande utbildning har startat i början på detta år. Men

intagningen sker nonstop, så man kan inleda studierna när helst man har passligt. Examen, eller en del av examen, kan avläggas genom erkännande av tidigare kunskaper. Utbildningen kan genomföras som läroavtalsutbildning. Se Syi:s enhet i Vasa under webbadressen http://www.syi.fi/fortbildning/main.asp?site=utvecklare_landsbygden&sektor=naturbruk. Samma utbildning ordnas (på finska) i bl.a. Jalasjärvi på JAKK EU-tietokeskus. Utbildningen börjar 6.9. För vidare information se webbadresserna <http://www.jakknet.com/eu-tietokeskus/fin/bitmap.asp?R=129> respektive <http://www.jakknet.com/eu-tietokeskus/fin/sivusto.asp?T=1&R=50>.

BYARÅD VÄDJAR TILL NYKARLEBY OM INKÖP AV 140 HEKTARS OMRÅDE
Byaråden i västra Munsala – Monå, Hirvlax, Kantlax och Monäs – väddar i en skrivelse till stadsstyrelsen i Nykarleby att staden utnyttjar sin inlösningsrätt och köper det 140 hektar stora området i Kanäs, vilket var en del av Munsala innan det blev oljelager. I princip verkar inte byaråden ha nåt emot vindmøllor, men att man har invändningar mot Herrfors Ab:s köp av området, beror på att man själva vill styra utvecklingen. Det finns många andra möjligheter än enbart energiproduktion, t.ex. hotellverksamhet och havsnära boende. Staden har nu några veckor på sig att komma till ett beslut, eftersom inlösningsstiden går ut i slutet av den här månaden. Uppgifterna är hämtade ur YLE:s Internytt (31.8) under webbadressen <http://svenska.yle.fi/nyheter/artikel.php?id=107531>.

Stadsstyrelsen i Nykarleby ajournerade Kanäsfrågan i måndags (3.9). En arbetsgrupp tillsattes för att skaffa fram mera information innan beslut fattas i frågan. Uppgifterna ingick i artiklar från dagens upplagor av Jakobstads Tidning och Vasabladet. Se tidningarnas nätupplagor på webbadresserna <http://www.jakobstadstidning.fi/story.aspx?storyID=8918> respektive <http://www.vasabladet.fi/story.aspx?storyID=8880>.

VAD HAR HÄNT?

Skriv ner några rader om vad som är på gång i er region eller organisation och som kan vara av allmänt intresse för alla!

Nyhetsbrevet utkommer en gång i veckan och sänds till Byaservice samarbetsgrupp, nyckelpersoner d.v.s. de som representerar Byaservice i olika centrala organ, projektledare som jobbar inom Byaservice, de lokala aktionsgrupperna, de regionala byaorganisationerna och till olika personer/organisationer med anknytning till landsbygdsutveckling. Alla som har något att informera om, skickar in sina bidrag till e-mailadress: kenneth.sundman@ssc.fi. Skriv mycket kort och undvik bilagor. Hänvisa hellre till webbsidor för mer info.

Nyhetsbrevet kan även läsas på Svensk Byaservice hemsida, www.bya.net . Vill du komma med på vår sändlista, sänd då mail till adressen kenneth.sundman@ssc.fi . Ifall någon inte vill ha Nyhetsbrevet i fortsättningen, meddela till samma e-mailadress ovan.
--